

δρεϊαν ἐνὸς τῶν τεσσάρων μεγάλων ἀγώνων τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, τῶν Νεμέων· διότι τὰ Νέμεα, τὰ πανηγυριζόμενα εἰς τιμὴν τοῦ Διός, κατὰ πᾶν δευτέρον καί τεταρτον Ὀλυμπιακὸν ἔτος, καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἀρχὴ ἱστορικῶς βεβαιοῦται ἀπὸ τῆς 52 ἢ τῆς 53 Ὀλυμπιάδος, ἦτοι ἀπὸ τοῦ 572 ἢ τοῦ 568 ἔτους, ἐτελοῦντο εἰς τὴν μεταξὺ Φλιούντος καὶ Κλεωνῶν κοιλάδα τῆς Νεμέας, κατ' ἀρχὰς ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῶν Κλεωναίων· ἀλλ' ὅτε περὶ τὸ 460 οἱ Ἀργεῖοι ἐγένοντο κύριοι τῶν Κλεωναίων, συμπαρέλαβον καὶ τὴν ἀγωνοθεσίαν τῆς πανηγύρεως, ὅπως ἔπραξαν οἱ Ἡλεῖοι ὡς πρὸς τὸν Ὀλυμπιακὸν ἀγῶνα. Ὅλα ὁμῶς ταῦτα πολὺ ἀπέχοντο τοῦ νὰ καταστήσωσι τοὺς Ἀργεῖους ἐναμίλλους τῶν Σπαρτιατῶν, οἵτινες περὶ τὰ μέσα τῆς ἑκτῆς πρὸ Χριστοῦ ἑκατονταετηρίδος ἐκυριάρχουν ἀπάσης τῆς μεσημβρινῆς Πελοποννήσου, ἀπὸ θαλάσσης μέχρι θαλάσσης, ἀπὸ τῆς Θυρεάτιδος πρὸς ἀνατολάς, μέχρι τῆς Νέδας πρὸς δυσμάς, δηλαδὴ ὅλης τῆς Μεσσηνίας, ὅλης τῆς Λακωνικῆς καὶ ἀξιολόγου μέρους τῆς Ἀργολίδος· ἐν ἄλλαις λέξεσιν, εἶχον εἰς χεῖρας αὐτῶν τὰ δύο πέμπτα τῆς Πελοποννήσου, καὶ ἐκυριάρχουν ἐνταῦθα, ὅχι ὡς πρόεδροι καὶ προϊστάμενοι πόλεων ἰσονόμων καὶ ἰσοδικαίων, ἀλλ' ὡς δεσπότηαι ἀπόλυτοι, τῶν ὁποίων ἀπλᾶ ὑπήκοοι ἦσαν πᾶσαι αἱ κατὰ τὴν χώραν ταύτην πόλεις. Ἡ φήμη τῆς δυνάμεως αὐτῶν εἶχεν ὑπερβῆ τὸν ἰσθμὸν τῆς Κορίνθου. Ἔτι ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τῆς ἑκατονταετηρίδος (Ἡρα καὶ Διομήδης ἀποφῆραν τὸ Παλλάδιον) ταύτης, οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Μεγαρεῖς, μετὰ μακρὸν περὶ Σαλαμίνας πόλεμον, κατέστησαν ἀπὸ κοινοῦ δικαστὰς τοῦ ἀγῶνος τοὺς Λακεδαιμονίους, οἵτινες ἐπέτρεψαν τὴν νῆτον εἰς τοὺς Ἀθηναίους. Μετ' οὐ πολὺ τὸ μέγα τῆς Σπάρτης ὄνομα ἀντήχησε μέχρι τῆς Ἀσίας. Περὶ τὸ 547 ἔτος, ὁ βασιλεὺς τῆς Λυδίας Κροῖσος ἐζήτησε τὴν βοήθειαν τῆς Σπάρτης κατὰ τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν Κύρου, τὴν ὁποίαν οἱ Σπαρτιάται ἠτοιμάζοντο νὰ ἐξαποστείλωσιν, ὅτε ἔμαθον ὅτι ὁ Κύρος, προλαβὼν, κατέλυσε τὴν ἀρχὴν τοῦ ἀντιπάλου. Καὶ μετὰ τρία ἔτη, αἱ κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἴωνικαὶ ἀποικίαι, κινδυνεύουσαι ἀπὸ τοῦ Κίρου, πάλιν τῆς Σπάρτης ἐπεκαλέσαγτο τὴν ἐπιουρίαν.

(Ἡρα καὶ Διομήδης ἀποφῆραν τὸ Παλλάδιον)

Τοιαῦτα ὑπῆρξαν τὰ ἀποτελέσματα τοῦ σπαρτιατικοῦ πολιτεύματος· μετ' ὀλίγον δὲ ἔμελλον νὰ ἐπέλθωσιν ἄλλα, οὐδὲν ἦττον σπουδαῖα. Ἦδη ὁ Κροῖσος, ἐπικαλούμενος τὴν συμμαχίαν τῶν Σπαρτιατῶν, ἔγραφε πρὸς αὐτούς· «ὑμέας γὰρ πυνθάνομαι προεστάναι τῆς Ἑλλάδος.» Ναι μὲν κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην δὲν ὑπῆρχεν ἔτι ὠργανωμένη πελοποννησιακὴ συμμαχία ὑπὸ τὴν προεδρείαν ἢ ἡγεμονίαν τῆς Σπάρτης· τὸ πρῶτον τοιαύτης συμμαχίας παράδειγμα δὲν ἀναφαίνεται εἰμὴ περὶ τὰ τέλη τῆς ἑκτῆς ἑκατονταετηρίδος· ἀλλ' ἔτι ἀπὸ τῶν ἀρχῶν αὐτῆς, ἡ ἐπιρροὴ τῆς Σπάρτης εἶναι καταφανὴς καθ' ὅλην τὴν Πελοπόννησον, πλὴν μόνης τῆς Ἀχαΐας. Οἱ καταφυγόντες, ὡς λέγεται, εἰς τὴν μικρὰν ταύτην χώραν Ἀχαιοί, ἐβασίλευθησαν μέχρις Ὠγύγου, ἀπογόνου τοῦ Τισαμενοῦ· μετὰ δὲ τὸν θάνατον αὐτοῦ, αἱ δώδεκα αὐτῶν πόλεις ἀπετέλεσαν αὐτονόμους πολιτείας, ἔχουσαι ὁμῶς περιοδικὰς πανηγύρεις καὶ θυσίας εἰς τὸ παρὰ τὸ Αἴγιον ἱερὸν τοῦ Διὸς Ὀμαρίου, ὅπου, διέλυον τὰς ἀμοιβαίας ἔριδας καὶ ἐρρῦθμιζον τὰ κοινὰ συμφέροντα· ἀλλ' ἡ ὁμοσπονδία αὕτη δὲν ἐκτῆσατο ἱστορικὴν ἀξίαν εἰμὴ ἐν τῇ τρίτῃ πρὸ Χριστοῦ ἑκατονταετηρίδι, ὅτε ἐπέπρωτο καὶ τὴν ἡγεμονίαν τῆς Πελοποννήσου νὰ λάβῃ. Μεχρι δὲ τῶν χρόνων τούτων ὑπῆρξεν ἀσθενεστάτη, εἰ καὶ ἠὺδοκίμει ἐπὶ συνέσει καὶ χρηστότητι· μέχρι τοῦ πελοποννησιακοῦ πολέμου μάλιστα διετέλεσεν ὅλως ἀμέτοχος τῶν κοινῶν ἑλληνικῶν πραγμάτων· ὥστε δὲν εἶναι ἀπορον ὅτι διέφυγε τὴν ἐπέμβασιν τῆς Σπάρτης, ἐνῶ πᾶσαι αἱ ἄλλαι τῆς χερσονή-